

РЕШЕНИЕ

№ 17754

гр. София, 23.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 50 състав, в
публично заседание на 15.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Бойкинова

при участието на секретаря Ива Лещарова и при участието на прокурора Светлана Костова, като разгледа дело номер **1222** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на И. М. И. срещу заповед № РСТ25-РД55-6/16.01.2025 на кмета на район „Студентски“ – Столична община.

Твърди се в жалбата, че отказът на кмета на район „Студентски“ – Столична община за изплащане на компенсация, противоречи на разпоредбата на чл. 8, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за предоставянето на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища, приета с ПМС № 76 от 05.03.2021 г. (Наредбата), която предвижда да се постанови отказ единствено ако не са изпълнени условията, посочени в чл. 3 от Наредбата, а не при неспазване на сроковете за подаване на заявление. Сочи се, че заявлението е подадено действително след срока по чл. 8, ал. 2, т. 1 от Наредбата – 24.11.2024 г., но в срока по чл. 8, ал. 2, т. 2 от Наредбата, който срок е до 5-то число на месеците от декември до юли на следващата календарна година – за получаване на компенсация от месеца, следващ месеца на подаването на заявлението, а в случая месеца на подаване е ноември, поради което е следвало да се изплати компенсация за м. декември 2024 г., а не както органът е приел за м. януари 2025 г. Искането към съда е да се отмени оспорената заповед на кмета на район „Студентски“.

Ответникът по жалбата - Кметът на район „Студентски“ в съпроводителното писмо изразява становище за неоснователност на жалбата.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не взема становище по жалбата.

Съдът, след като съобщи доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано въз основа на подадено на 21.11. 2024 г. от И. М. И. до кмета на район „Студентски“ заявление по образец Приложение № 1 към чл. 8, ал. 1 от Наредбата, за изплащане на компенсация за извършените разходи за обучението и отглеждането на детето й А. А. И. за учебната 2024/2025 г. В заявлението е посочено, че обучението на детето ще се осъществява от частна детска градина „Малки стъпки – Л. Степс“.

С второ заявление от 12.12.2024 г. подадено във връзка с първото И. М. И. е уточнила, че претендира компенсация за периода 1 ноември – 31 декември 2024 г., като е приложила платежни документи за извършените плащания за такси за обучение за периода.

Съдът, при така установените факти, намира следното от правна страна:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена от лице с пряк и непосредствен правен интерес срещу подлежащ на съдебен контрол административен акт и в законоустановения срок.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Решението е издадено в предписаната от чл. 59, ал. 1 АПК писмена форма, като съдържа задължителните реквизити, посочени в ал. 2 на същата разпоредба. Посочени са фактическите и правните основания за издаването на административния акт, което е предпоставка за упражняване на контрол за законосъобразност.

Решението е издадено от компетентен орган, а именно кметът на район „Студентски“- Столична община на основание делегираните му правомощия със заповед № СОА21-РД09-414816.03.2021 г. на кмета на Столична община.

С оспорената заповед, издадена от кмета на район „Студентски“, се отказва компенсиране на разходите за отглеждане и обучение на детето за периода 01.11.2024 г. до 31.12.2024 г. с мотиви, че заявлението е подадено след законоустановения срок в чл. 8, ал. 2, т. 1 от Наредбата. Административният орган се е позовал на разпоредбата на чл. 8, ал. 2 от Наредбата, съгласно която заявлението по чл. 8, ал. 1 може да се подава- в срок до 5 ноември за получаване на компенсация за цялата учебна година и в срок до 5-число на месеците от декември до юли следващата календарна година за получаване на компенсация от месеца, следващ месеца на подаване на заявлението. Предвид горните срокове административният орган е приел, че тъй като заявлението е подадено на 21.11.2024 г. следва да бъде разгледано като подадено в срока до 5 декември 2024 г., съответно за получаване на компенсация от м. януари 2025 г.

Този извод на административния орган е законосъобразен. Съгласно чл. 283, ал. 1, т. 12 ЗПУО държавата предоставя средства за родителите на деца от тригодишна възраст до постъпването им в I клас за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението им, когато: 1. детето не е прието за съответната учебна година поради липса на свободни места за целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, за които е кандидатствало, и 2. не е предложено от общината по местоживее на детето друго равностойно място в общинска детска градина или училище. Съгласно чл. 283, ал. 15 ЗПУО условията и редът за предоставяне и изплащане на средствата по ал. 12 се определят с наредба на Министерския съвет. Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места, наричана по-надолу за краткост „Наредбата“, е приложимият в случая подзаконовият нормативен акт, приет с ПМС № 76 от 05.03.2021 г. в изпълнение на законовата делегация.

В чл. 3, ал. 1 от Наредбата са посочени условията, които следва едновременно да са изпълнени, за

да имат право родителите да получат средства за компенсиране на разходите им, пряко свързани с отглеждането и обучението на децата им. Съгласно визираната разпоредбата родителите имат право да получат средства за компенсиране на разходите им, пряко свързани с отглеждането и обучението на децата им, ако детето е кандидатствало за прием съгласно съответните изисквания, определени по реда на чл. 59, ал. 1 ЗПУО, в целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, и не е прието поради липса на свободни места за съответната учебна година.

Страните не спорят по фактите, доколкото и самата жалбоподателка не оспорва, че заявлението е подадено извън срока по чл. 8, ал. 2, т. 1 от Наредбата. Спорът е правен, касае хипотезата на чл. 8, ал. 2, т. 2 от Наредба, и конкретно кой следва да се счита за месеца, следващ месеца на подаване на процесното заявление от 21.11.2024 г., за който се дължи компенсация.

Съгласно чл. 8, ал. 2, т. 1 от Наредба заявлението се подава в срок до 5-ти ноември за получаване на компенсации за цялата учебна година. В случая не се спори между страните, че след визирания по-горе срок на 21.11.2024 г. е подадено заявление за изплащане на компенсации за извършените разходи за обучението на детето за учебната 2024 г.- 2025 г. Пропускането на срока за подаване на заявлението е основание искането да не се разгледа по същество от административният орган, като последицата от това е, че на практика заявителят няма да получи исканите средства за компенсации, съгласно Наредбата. Принципно правилно е становището, застъпено в жалбата, че когато не са изпълнени условията по чл. 3 от Наредбата административният орган следва да постанови отказ, но следва да се отбележи, че преди това заявлението трябва да е подадено в нормативно определения срок.

Съгласно чл. 8, ал. 2, т. 2 от Наредба заявлението се подава в срок до 5-то число на месеците от декември до юли следващата календарна година – за получаване на компенсации от месеца, следващ месеца на подаване на заявлението. От анализа на цитираната разпоредбата се налага извода, че най-ранната дата за подаване на заявление за изплащане на компенсация е до 5 –то число на месец декември до юли следващата година. Ето защо правилно административният орган като е получил заявлението на 21.11.2024 г. е приел, че същото може да бъде съотнесено именно по чл. 8, ал. 2, т. 2 от Наредбата, доколкото срокът по чл. 8, ал. 2, т. 1 от Наредбата за подаване на искане за заплащане на компенсации за цялата учебна година не е бил спазен, а и с второто заявление от 12.12.2024 г. жалбоподателката изрично е уточнила, че периода за който ги претендира е 1 ноември – 31 декември 2024 г.

С други думи са налице две хипотези - първата обхваща цялата учебна година и съгласно чл. 8, ал. 2, т. 1 от Наредбата заявлението за компенсациите следва да бъде подадено в срок до 5-ти ноември, след което административният орган извършва преценка за наличието на материалноправните предпоставки за изплащането на компенсациите, посочени в чл. 3 от Наредбата. Втората хипотеза е когато компенсациите не са за цялата учебна година, тогава заявление се подава до 5-то число на месеците от декември до юли следващата календарна година – за получаване на компенсации от месеца, следващ месеца на подаване на заявлението.

Неоснователно е възражението в жалбата, че в случая компенсация се дължи за месец декември, тъй като заявлението е подадено в предходния месец ноември 2024 г. Както по-горе се посочи, в хипотезата на чл. 8, ал. 2, т. 2 от Наредбата заявленията се подават най-рано до 5-ти декември за получаване на компенсации от месеца, следващ месеца на подаване на заявлението, което означава месец януари на следващата година.

По така изложените правни доводи и аргументи и при преценка на критериите по чл. 146 АПК настоящият състав обосновава краен извод за законосъобразност на оспорената заповед.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, АПК, съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. М. И. срещу заповед № РСТ25-РД55-6/16.01.2025 на кмета на район „Студентски“ – Столична община.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 – дневен срок от съобщението му пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ :